

2006:34

Interpellation av Jan Valeskog (s) om stadens representation och arbete i Fortum Värme Holding

Dnr 023-4481/2006

Avregleringen av elmarknaden gjorde att Stockholm Stad för många år sedan i en ganska stor enighet sålde Birka Energi som en del i energibolaget Fortum. Med facit i hand var det en usel affär då värdet av bolaget idag hade varit nästan det tredubbla. Dessutom har de förväntade positiva effekterna av avregleringen av elmarknaden ej uppkommit och även blivit starkt ifrågasatt. Inte minst har konsumenterna kunnat konstatera kraftigt höjda elpriser som inte bara beror på skatter, skatteväxling eller motsvarande.

Betydligt allvarigare för Stockholmare är ändå den utveckling som varit med fjärrvärmepriserna. Sedan de borgerliga sålde fjärrvärmedelen för 5-6 år sedan har fjärrvärmepriserna ökat med över 50 %. Hushållen i Stockholm har fått högre fjärrvärmepriser som motsvarar cirka 1500-2000 kr per år och hushåll, av skattade pengar. Allvarligt är också att Fortum Värme är ett privat monopol som i princip kan sätta vilka priser som helst, eller åtminstone priser som ökar i takt med att oljepriserna stiger och i därmed i takt med minskad tillgång på denna råvara. Bolaget har också för avsikt att snabbt och successivt höja fjärrvärmepriserna för att på relativt kort sikt finansierar hela köpet av fjärrvärmebolaget från Stockholmare. Man har tidigare talat om höjningar med ca 10% per år.

Fortum Värme har bland landets dyraste fjärrvärmefastigheter fast de borde tillhöra landets lägsta genom de utomordentliga stordriftsfördelar man har. Fortum Värme är en formidabel kassako för finska staten, vars affär med staden alltså har kunnat genomföras på grund av försyndelser av tidigare borgerliga finansborgarråd.

Denna skada är dock omöjlig att idag ändra på. Då Stockholm stad fortfarande besitter 49% av aktierna är det dock av intresse vilken roll som stadens representanter skall spela i denna bolagsstyrelse. Stadens ledamöter är naturligtvis bundna av både aktiebolagslagen, gällande avtal mellan Fortum och staden samt beslut som tas denna styrelse. Då frågor om Fortum Värme i prin-

cip aldrig diskuteras i kommunfullmäktige är det dock ytterst lämpligt att så sker, särskilt i början av en ny mandatperiod.

Att fortsätta med taxehöjningar på fjärrvärmens i hittillsvarande takt vore mycket allvarligt för Stockholmarnas ekonomi. De borgerligas skattesänkningar äts inte bara upp av höjda kostnader för a-kassa, bilförsäkringar, etc, utan hushållens ekonomi undergrävs även av högre hyror, när nu tex allmännyttans femårsavtal med Fortum Värme och rejält högre uppvärmningskostnader kommer att läggas på hyrorna. Sak samma med de privata fastighetsägarna som också har flerårsavtal som löper ut och många bostadsrättsföreningar som ofta sitter på de minst förmånliga avtalen.

Ett ytterligare problem är också att kompetensen i staden och bland länets kommuner i energifrågor numera är nästan obefintlig. Samtidig skall kommunerna ha ett planeringsansvar för framtida energiförsörjning av både el och värme och försöka föra dialog med ett privatägt elbolag som har betydligt kortare planeringshorisont än vad staden tidigare hade med tex Birka energi. Detta kommer att bli allt mer akuta frågor i takt med befolkningsökningen och den ekonomiska tillväxten i regionen.

Hur skall stadens representanter i Fortum Värme Holdning agera anser Finansborgarrådet ?

De är självklart skyldiga att följa gällande lagstiftning och ta tillvara företagets intresse samtidigt som de har skäl att värna om varumärket Fortum Värme. Men går varumärket att försvara med den politik som styrelsen hittills har bedrivit? Detta monopolföretag kommer att fortsätta höja priserna då detta är det tydliga uppdraget som gäller från majoritetsägarna, dvs finska staten. Finansborgarrådet bör rimligtvis ha någon åsikt om det fortsatta arbetet i styrelsen från stadens ledamöters sida. Frågorna som vore önskvärt att få besvarade av ansvarigt borgarråd är alltså följande:

1. Bör stadens ledamöter bromsa eller stödja fortsatta höjningar av fjärrvärmesaxorna i Stockholm?
2. Bör stadens ledamöter kraftfullt agera, med hänvisning till exempelvis företagets renommé eller varumärke, så att priserna hålls nere?
3. Hur anser borgarrådet att diskussionerna med energibolagen skall föras för att säkra den framtida energiförsörjningen i regionen?
4. Hur skall staden säkra en god kompetens i frågor om den framtida tekniska försörjningen av vår stad?

Stockholm den 21 november 2006

Jan Valeskog